

Luxembourg, 25. lipnja 2018.
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Rog Afrike / Crveno more – zaključci Vijeća (25. lipnja 2018.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Rogu Afrike / Crvenom moru koje je Vijeće usvojilo na 3628. sastanku održanom 25. lipnja 2018.

Zaključci Vijeća o Rogu Afrike / Crvenom moru

[Crveno more]

1. Obje obale Crvenog mora stekle su, u geopolitičkom i strateškom smislu, ključnu važnost kada je riječ o globalnoj trgovini, regionalnom gospodarskom rastu i ukupnoj stabilnosti u regiji. Nedavna događanja u široj regiji ukazala su na međusobnu povezanost i ovisnost diljem Crvenog mora te je stoga hitno potrebno i korisno revitalizirati veze i uspostaviti zajednicu zajedničkih interesa, trgovine, ulaganja i sigurnosti. Europska unija (EU) spremna je surađivati sa svim relevantnim akterima i sudjelovati u takvim nastojanjima.
2. Stabilnost Roga Afrike i sloboda plovidbe od Indijskog oceana preko Crvenog mora do Sredozemlja, koji su od ključne važnosti za Europu, u opasnosti su zbog događanja u crvenomorskoj regiji. Pokušaji stjecanja utjecaja i strateške imovine, uz rastuću militarizaciju crvenomorske obale, uzrok su sve većeg rizika u toj regiji koji bi mogao imati globalne posljedice. Zbog sukoba u Jemenu dodatno jačaju regionalne napetosti, ugrožena je sigurnost susjednih zemalja te dolazi do dramatičnih humanitarnih posljedica koje bi mogle dovesti do dodatnog raseljavanja stanovništva kako unutar zemlje tako i u široj regiji. To bi zajedno s postojećom krizom u Zaljevu moglo izravno utjecati na sigurnosno stanje i dugoročnu stabilnost u području Crvenog mora.

3. Jačanje suradnje, a ne međusobno natjecanje, pogodovalo bi miru, sigurnosti i razvoju šire regije. Nepostojanje organiziranog i uključivog regionalnog foruma za dijalog i suradnju u području Crvenog mora ometa napredak u brojnim područjima, uključujući gospodarsko povezivanje te mir i sigurnost u regiji. Važnost plovnog puta kroz Crveno more, učinak prelijevanja krize u Zaljevu, sukob u Jemenu, kao i trajna nestabilnost na Rogu Afrike, dokazuju potrebu za takvim forumom. S obzirom na dugotrajnu predanost Europe postizanju prosperiteta i mira u toj regiji te njezinih ulaganja u tome pogledu, potičemo hitnu uspostavu takvog foruma.
4. EU će pojačati suradnju sa svim zemljama u crvenomorskoj regiji i drugim relevantnim regionalnim i međunarodnim akterima kako bi potaknuo dijalog i nastojanja za ublažavanje negativnih utjecaja na regionalnu stabilnost. Među područjima za suradnju mogli bi biti sprečavanje sukoba, pomorska sigurnost, zaštita okoliša, međuregionalna trgovina, infrastruktura i razvoj luka, promicanje plavog gospodarstva, sigurnost opskrbe hranom, mobilnost ljudi preko Crvenog mora te rješavanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija. Posebnu pozornost zaslužuju borba protiv terorizma, krijumčarenja robe i trgovine ljudima te povećani globalni utjecaj organiziranog kriminala i nasilnog ekstremizma. Suradnja u području pomorske sigurnosti oslanjat će se na strategiju EU-a za pomorsku sigurnost i njezin akcijski plan, iskustva stečena na temelju cjelovitog pristupa EU-a sukobu i krizama u Rogu Afrike, kao i rad u okviru operacije Atalanta, misije EUCAP Somalia te Kontaktne skupine za piratstvo uz obalu Somalije, koje su znatno doprinijele borbi protiv piratstva.

[Rog Afrike]

5. Zbog porasta geopolitičke i gospodarske važnosti Roga Afrike stvaraju se nove prilike za zemlje u regiji i njihove partnere. U zadnjem desetljeću EU je u okviru političkog dijaloga i aktivne suradnje, zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) te ciljane pomoći za razvojnu suradnju poduzeo značajne korake za sveobuhvatnu potporu miru, stabilnosti, održivom i uključivom rastu i blagostanju, te njihovo poticanje, na cjelokupnom području Roga Afrike. EU će nastaviti jačati međuregionalnu i unutarregionalnu suradnju s partnerima u cijeloj regiji koristeći se pritom svim raspoloživim instrumentima.
6. EU je duboko zabrinut zbog opsega humanitarne krize na Rogu Afrike, posebice u pogledu sigurnosti opskrbe hranom, mogućnosti za osiguravanje osnovne egzistencije i pristupa vodi, i to u regiji u kojoj često dolazi do prirodnih katastrofa, klimatskih promjena, velikih sukoba i prisilnog raseljavanja. Kao najveći pružatelj humanitarne pomoći EU će i dalje pružati potporu milijunima ugroženih osoba u svrhu jačanja njihove otpornosti. EU poziva nadležne vlade da ojačaju osiguravanje životno važne pomoći i zaštite te, među ostalim, odgovore na seksualno i rodno uvjetovano nasilje, posebice u pogledu četiri milijuna izbjeglica i 10 milijuna interno raseljenih osoba, njihovih zajednica domaćina, žena, djece, kao i osoba s invaliditetom.
7. Izgradnja regionalnih kapaciteta za promicanje sigurnosti, mira i blagostanja u srži je globalne strategije EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku. EU već dugo podupire Međuvladino tijelo za razvoj (IGAD) i njegovu viziju da bude glavni nositelj mira, blagostanja i regionalnog povezivanja. EU će nastaviti surađivati s čelnicima IGAD-a tijekom njihova rada na revitalizaciji strukture i članstva te organizacije i oblikovanja njegovih prioriteta i mandata kako bi postao djelotvorno sredstvo kojim se može osigurati zajednički odgovor na nove globalne izazove s kojima se regija suočava.

8. EU potiče sve međunarodne partnere, osobito Ujedinjene narode, Afričku uniju i Ligu arapskih država, da ulože sve napore kako bi se ojačali stabilnost i blagostanje cijele regije. EU ističe važnost bliske međunarodne i regionalne suradnje, osobito rada posebnog predstavnika EU-a za Rog Afrike, u svrhu kvalitetnijeg postizanja tih ciljeva.
9. Budućnosti regije leži u predanosti poštovanju ljudskih prava i temeljnih sloboda, demokraciji, dobrom upravljanju, stabilnosti i sigurnosti za sve ljude, kao i uključivom i održivom rastu i gospodarskom povezivanju na regionalnoj razini. To su načela na kojima se temelji angažman EU-a u regiji Roga Afrike. EU pozdravlja konkretne korake koji su nedavno poduzeti pod vodstvom Etiopije radi jačanja uključivosti uz veću političku slobodu i reforme te je spreman podržati daljnja nastojanja u tom pogledu. EU ujedno pozdravlja važne korake u Keniji te potiče obje zemlje da nastave napredovati u ispunjavanju navedenih načela, među ostalim u pogledu izborne reforme, dok odlučno rješavaju svoje unutarnje izazove. Obje države imaju postavljene temelje za dinamičnu budućnost koja može odrediti tempo cijele regije. EU poziva sve zemlje u regiji da pri svojim nastojanjima u pogledu ustavnih, izbornih i stabilizacijskih procesa izvuku pouku iz tih iskustava i riješe svoje unutarnje sporove. EU naglašava važnost pronalaska održivog i uključivog mirovnog dogovora kojim se osiguravaju sigurnost, zaštita i okončanje patnji stanovnika Južnog Sudana te će s time u vezi nastaviti suradnju s vlastima Južnog Sudana i IGAD-om, među ostalim u okviru Foruma na visokoj razini za revitalizaciju.

10. Somalija, koju se dugo smatralo žarištem nestabilnosti na Rogu Afrike, kreće se prema istinskim promjenama. Rezultat je to nedavnih nastojanja somalijske savezne vlade i saveznih država članica, među ostalim održavanja lipanjskog sastanka Vijeća za nacionalnu sigurnost kao prvog takvog sastanka od veljače 2018., kao i presudne uloge misije Afričke unije u Somaliji (AMISOM) u smislu osiguravanja prostora sigurnosti. EU je dao znatan doprinos izlasku Somalije iz dugotrajnog sukoba te je predan daljnjem snažnom angažmanu. Za osiguravanje nastavka tih pozitivnih kretanja na saveznoj i regionalnoj razini ključno je da Somalija nastavi preuzimati odgovornost. Međunarodna zajednica planira održavanje partnerskog foruma za Somaliju (SPF) 16. i 17. srpnja 2018. u Bruxellesu. Nastavak je to obveza preuzetih na konferenciji o Somaliji održanoj u svibnju 2017. u Londonu i partnerskom forumu za Somaliju održanome u prosincu 2017. u Mogadišuu. Partnerski forum za Somaliju bit će prilika za isticanje ostvarenog napretka u Somaliji, utvrđivanje budućih prioriteta i preuzimanje obveza u pogledu provedbe političkih reformi, uključujući reviziju ustava i održavanje izbora prema načelu „jedna osoba, jedan glas” u 2020./2021., kao i za proces nacionalne pomirbe, gospodarski oporavak, reformu sigurnosnog sektora i humanitarni odgovor. EU pozdravlja ishod sastanka viših dužnosnika u travnju 2018. u okviru proljetnih sastanaka Svjetske banke radi normalizacije odnosa s međunarodnim financijskim institucijama, pristupa međunarodnim financijskim tržištima te, u konačnici, otpisa dugova. EU snažno podupire fazni i uvjetovan prijelazni plan za prijenos odgovornosti u vezi sa sigurnosnom zaštitom s AMISOM-a na somalijske sigurnosne snage, uz jasne ciljne rokove i održivo financiranje za AMISOM. EU poziva sve partnere Somalije u Africi, osobito zemlje koje AMISOM-u doprinose postrojbama, u široj regiji Bliskog istoka i izvan nje da pruže sveobuhvatnu, transparentnu i usklađenu potporu Somaliji u njezinim nastojanjima da obnovi zemlju i ojača sigurnost na dobrobit svih Somalijaca.

11. U tom novom geopolitičkom kontekstu rješavanje dugotrajnih nesuglasica između Etiopije i Eritreje ključno je za opću stabilnost i razvoj diljem Roga Afrike. EU pozdravlja nedavnu najavu vladajuće koalicije u Etiopiji da će potpuno provesti Sporazum iz Alžira i odluku povjerenstva za granice, pozdravlja odluku Eritreje o slanju delegacije u Addis Abebu te poziva sve zainteresirane strane da konstruktivno doprinesu napretku. EU je kao svjedok alžirskog mirovnog sporazuma spreman pomoći Etiopiji i Eritreji na njihovu putu prema pomirenju.
12. Rijeka Nil politički je, gospodarski i povijesno važna za regiju. Njezine vode izvor su zajedničkog blagostanja za 11 zemalja koje dijele riječni sliv. Međutim, bez suradnje i koordinacije, natjecanje u pogledu iskorištavanja rijeke može doprinijeti povećanju napetosti u regiji. S obzirom na velik porast broja stanovnika u regiji i učinke klimatskih promjena, EU pozdravlja tekuće napore zemalja da sudjeluju u dijalogu o najboljim načinima suradnje i postizanja zajedničkog dogovora o pitanjima od zajedničkog interesa. EU ujedno pozdravlja aktualne trilateralne razgovore Egipta, Etiopije i Sudana o brani velikog etiopskog preporoda (*Grand Ethiopian Renaissance Dam*). EU je spreman, na zahtjev svih strana, angažirati se kako bi se poduprla daljnja suradnja u vezi s Nilom.
